

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Евгения Евгениева Сарафова

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност "професор" по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Дистанционни изследвания на Земята и планетите“, обявен в ДВ, бр. 88, от 21.10.2025 г.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и правилника за неговото приложение (ПЗРАСРБ). Изготвянето на становището е съгласно Заповед на директора на ИКИТ-БАН № 125 / 13.11 2025 г. и решение на заседанието на научното жури от 15.01.2026 г.

1. Обща информация

В конкурса има подадени документи от един кандидат – доц. д-р Мария Михайлова Димитрова.

Комплектът материали, представен от доц. д-р Мария Михайлова Димитрова, отговаря на формалните нормативни изисквания. Той включва следните документи: копие от „Държавен вестник“, брой 88 от 21.10.2025 г., съдържащ обявата за конкурса; копие от самата обява; автобиография по европейски образец; служебна бележка за заемане на академичната длъжност главен асистент и удостоверяване на трудовия стаж по специалността; копие от диплома за завършено висше образование; диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“; удостоверение за заемане на академичната длъжност „доцент“; пълен списък на научните трудове за периода 1987–2025 г.; списък на научните трудове, представени за участие в конкурса за периода 2016–2025 г. (след придобиване на академичната длъжност „доцент“); списък на установените цитирания; справка за участие в проекти; справка за научните приноси; наукометрична справка; резюмета на научните трудове на хартиен и електронен носител; както и копия на научните публикации в пълен текст на електронен носител.

Проверката на подадените материали не установи нарушения на процедурата, нито плагиатство. Въз основа на това може да се заключи, че кандидатът отговаря на изискванията за допустимост за участие в конкурса.

Доц. д-р Мария Михайлова Димитрова придобива магистърска степен по специалност „Астрономия“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1987 г. Още същата година започва научната си кариера в Институт за космически изследвания и технологии – Българска академия на науките (ИКИТ–БАН), където работи и до днес. През 2016 г. защитава дисертация на тема „Изграждане на база от спътникови данни и приложението ѝ за екологични изследвания на територията на България“. В хода на своята научноизследователска дейност доц. д-р Димитрова участва в множество национални и международни научни проекти.

2. Оценка на публикациите на кандидата

Публикационната дейност на доц. д-р Мария Михайлова Димитрова е представена чрез значителен брой научни трудове, отразяващи резултатите от дългогодишни изследвания в областта на дистанционните изследвания на Земята и мониторинга на околната среда. За участие в конкурса са включени 9 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в международни бази данни, сред които статии в списания с квантил Q1, Q3 и Q4, както и глава в поредица на Springer. Допълнително са представени 5 публикации в издания със SJR в Scopus и още 36 научни публикации с рецензиране. Научните трудове на кандидата са получили общо 53 цитирания на 18 публикации, включително в реферирани международни издания, монографии и колективни томове, което показва разпознаваемостта и научната значимост на нейните изследвания в областта на аерокосмическия мониторинг на околната среда.

Научните приноси на доц. д-р Мария Михайлова Димитрова могат да бъдат обобщени в няколко основни направления, свързани с прилагането и

усъвършенстването на дистанционните методи за изследване на околната среда. Значителна част от изследванията ѝ са насочени към комплексен мониторинг на атмосферното замърсяване чрез спътникови наблюдения, включително анализ на газови емисии, парникови газове и прахово замърсяване, както и оценка на преноса на пустинен прах от Сахара към Балканския полуостров.

Кандидатът има принос и в разработването на методики за определяне на фоновите нива на замърсяване и за интегриране на спътникови данни в системи за моделиране и прогноза на качеството на въздуха. Допълнително са разработени подходи за анализ на спектрални характеристики на атмосферни явления и за оценка на състоянието на вегетацията чрез многоспектрални сателитни данни. В отделна група изследвания се разглежда приложението на радарни (SAR) дистанционни изследвания за наблюдение на криосферни процеси и влиянието на геомагнитни явления, което разширява обхвата на използваните методи и демонстрира мултидисциплинарния характер на научната работа на кандидата.

Заклучение

Въз основа на направения анализ на представените документи, научни публикации и формулираните научни приноси смятам, че доц. д-р Мария Михайлова Димитрова притежава значим научен опит и утвърдено присъствие в областта на дистанционните изследвания на Земята и приложението им за мониторинг на околната среда. Представената научна продукция е с ясно очертана тематична насоченост, демонстрира задълбочени изследвания и съответства на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“.

С оглед на изложеното, давам своята положителна оценка и подкрепям кандидатурата на доц. д-р Мария Михайлова Димитрова за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 4.4. „Науки за Земята“, научна специалност „Дистанционни изследвания на Земята и планетите“.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Доц. Евгения Сарафова